

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobců: **a) Mgr. Z. Z.**
bytem X

b) H. Z.
bytem X

oba zastoupení advokátem Mgr. Pavlem Piňosem
sídlem Kramářova 3379, 750 02 Přerov

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2019, č. j. KUOK 122294/2019, ve věci povolení k odstranění stavby,

takto:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 20. 11. 2019, č. j. KUOK 122294/2019, a rozhodnutí Magistrátu města Přerova ze dne 18. 12. 2018, č. j. MMPř/209594/2018/PR, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení 8 560 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce a) advokáta Mgr. Pavla Piňose, sídlem Kramářova 3379, 750 02 Přerov.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni b) na náhradě nákladů řízení 8 560 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně b) advokáta Mgr. Pavla Piňose, sídlem Kramářova 3379, 750 02 Přerov.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci, žaloba a vyjádření žalovaného

1. Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2019, č. j. KUOK 122294/2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobců a dalších osob a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Přerova (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „stavební úřad“) ze dne 18. 12. 2018, č. j. MMPř/209594/2018/PR. Správní orgán I. stupně svým rozhodnutím povolil odstranění stavby rodinného domu č. p. X v X na pozemku parc. č. X, X v k. ú. X., podle § 128 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) a § 180 odst. 2 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, a to na základě žádosti spolku C. m. š., spolek, IČ X, sídlem H. 691/16, X P. (dále jen „žadatel“).
2. Žalobci předně namítali, že byli stavebním úřadem jako účastníci opomenuti a tato vada měla vést ke zrušení rozhodnutí stavebního úřadu a novému projednání věci. Postupem stavebního úřadu jim byla odňata účast v řízení o povolení odstranění stavby, nevěděli o jeho vedení, nemohli se v rámci něj vyjádřit či uplatnit námitky k záměru odstranit stavbu. Nebylo jim ani oznámeno rozhodnutí stavebního úřadu. Žalobce a) se o vedení řízení, jeho předmětu a vydaném rozhodnutí dozvěděl až 26. 6. 2019, žalobkyně b) až 28. 6. 2019. Ohledně vadnosti rozhodnutí způsobené opomenutím účastníků odkázali na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113). Za situace, kdy žalobcům nebyla umožněna účast v řízení, nelze souhlasit se závěrem správních orgánů, že záměr byl řádně posouzen ohledně jeho zásahu do práv třetích osob.
3. Žalobce a) je podílovým spoluvlastníkem s podílem o velikosti id. 4/12 vzhledem k celku pozemku p. č. X, jehož součástí je stavba č. p. X, zaps. na LV č. X pro k. ú. X. Žalobkyně b) je podílovým spoluvlastníkem s podílem o velikosti id. 1/3 vzhledem k celku pozemku p. č. X, jehož součástí je stavba č. p. X, zaps. na LV č. X pro k. ú. X. Oba pozemky jsou sousedními k pozemku p. č. X v k. ú. P. Jejich pozemky jsou ve vztahu k pozemku parc. č. X v k. ú. X. nemezujícími pozemky, dle judikatury však pro dotčení, porušení či ohrožení práv třetích osob není rozhodující existence fyzické hranice mezi pozemky třetích osob a stavebníka (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2008, č. j. 7 As 47/2007-102 a nález Ústavního soudu ze dne 3. 8. 2000, sp. zn. II. ÚS 59/99).
4. Žalobci dále namítali, že žalovaný porušil zásadu zneužití pravomoci a správního uvážení dle § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), když poměřoval jednotlivá práva účastníků řízení. Porušení se žalovaný dopustil tím, že nahradil činnost správního orgánu I. stupně, v jehož rozhodnutí podobná úvaha není, a dále upřednostněním práva vlastníka stavby nad právem žalobců bez bližšího odůvodnění. Žalobci také nesouhlasili s tvrzením o nezpochybnitelnosti dobré víry vlastníka stavby. Dle žalobců je dobrá víra vlastníka stavby ve správnost a zákonnost rozhodování zajišťována stanovením subjektivní a objektivní lhůty pro podání odvolání opomenutými účastníky dle § 84 odst. 1 s. ř.
5. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby a zopakoval argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Z důvodu stručnosti krajský soud tuto argumentaci zmíní v části rozsudku týkající se obsahu správního spisu.

B. Obsah správního spisu

6. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žadatel předložil dne 10. 10. 2018 stavebnímu úřadu podklady pro odstranění stavby rodinného domu č. p. X v X na pozemku parc. č. X, X v k. ú. X. Stavební úřad následně dne 18. 12. 2018 vydal rozhodnutí

č. j. MMPr/209594/2018/PR o povolení odstranění této stavby. Jak vyplývá z tohoto rozhodnutí, žalobci nebyli účastníky řízení před správním orgánem I. stupně.

7. Odvoláním ze dne 19. 7. 2019 napadli žalobci spolu s dalšími odvolateli rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V odvolání mj. namítali, že byli stavebním úřadem opomenuti a bylo jim znemožněno aktivně se účastnit řízení. Uvedli, že provádění demoličních prací nepochybně naruší jejich pohodu bydlení. V místě bude zvýšený provoz nákladních vozidel, při průběhu stavebních prací dojde k omezení průjezdnosti místní komunikace na pozemku parc. č. X. Demoliční práce nepochybně vyvolají zvýšenou prašnost a hlučnost, přičemž odvolatelé nejsou přesvědčeni, že opatření jako kropení budou způsobit toto omezit na míru snesitelnou. V důsledku prací spojených s odpojením stavby od plynového vedení, vodovodního a kanalizačního řádu, elektrické a komunikační sítě může dojít k poškození těchto sítí a narušení dodávek předmětných médií odběratelům. Dále odvolatelé uvedli námitky související se stavbou bytového domu, která má být realizována na místě odstraňované stavby.
8. Žalovaný zamítl výše uvedené odvolání napadeným rozhodnutím. V něm uvedl, že se jednalo o odvolání přípustné a včasné, neboť žalobci byli opomenutými účastníky předmětného řízení, jelikož v jejich případě nelze zcela vyloučit možnost dotčení jejich práv či povinností v řízení. Žalovaný v napadeném rozhodnutí posuzoval, či práva a oprávněné zájmy upřednostnit a více chránit a přihlédl k soukromému právu vlastníka na odstranění stavby. V rámci posouzení odvolacích námitek zjistil, že nepředstavují důvod pro zrušení nebo změnu napadeného rozhodnutí. Konkrétně k námitkám uvedl, že při odstraňování stavby dochází k imisím, v daném případě však lze předpokládat, že tyto nepřekročí přiměřenou míru a podstatně neomezí obvyklé užívání sousedních pozemků a staveb. Ohledně obavy odvolatelů o narušení dodávek médií kvůli možnému poškození vedení technické infrastruktury sdělil, že uvedené nesouvisí s předmětem napadeného rozhodnutí a přípojky odstraněny v daném případě ani nebudou. Rovněž námitky ohledně nové stavby bytového domu žalovaný shledal jako nesouvisející s předmětem napadeného rozhodnutí. Z toho dovodil, že újma žadatele by byla mnohem větší než újma, která by vznikla odvolatelům v souvislosti s jejich opomenutím. Proto uzavřel, že je třeba poskytnout větší ochranu oprávněným zájmům žadatele, který byl v dobré víře ve správnost a zákonnost rozhodování stavebního úřadu.

C. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. V souladu s § 76 odst. 1 c) s. ř. s. soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, jelikož shledal, že v rozhodované věci byla podstatně porušena ustanovení o řízení před správním orgánem a toto porušení mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.
10. K námitce žalobců týkající se vady spočívající v opomenutí jejich účastenství v řízení před stavebním úřadem krajský soud uvádí, že předně je nutné zabývat se tím, zda žalobci skutečně měli být účastníky řízení před stavebním úřadem. Tato otázka není v této věci sporná a krajský soud se s hodnocením této otázky žalovaným ztotožňuje, tudíž jen stručně uvádí, že žalobci jsou spoluvlastníky pozemků, jejichž součástí jsou rodinné domy. Tyto se nachází v sousedství pozemků parc. č. X, X, na kterých stojí rodinný dům žadatele č. p. X. Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že mezi pozemky žalobců a pozemkem, na kterém stojí rodinný dům žadatele je vzdálenost ca od 11 m do 16,5 m, přičemž uvedené pozemky odděluje jen pozemní komunikace. Jedná se tedy o pozemky sousedící a s ohledem na jejich vzájemnou vzdálenost zde existuje možnost dotčení práv nebo povinností žalobců jako spoluvlastníků shora uvedených pozemků, a tedy jim náleží postavení účastníků řízení v souladu s § 27 odst. 2 s. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2008, č. j. 7 As 47/2007-102).

11. Krajský soud dále odkazuje na ustálené závěry judikatury, ze kterých plyne, že nejednal-li stavební úřad v řízení s žalobci, jelikož je nepovažoval za účastníky řízení, „trpí prvostupňové rozhodnutí závažnou vadou již jen proto, že bylo zcela znemožněno určitému subjektu se správního řízení účastnit a uplatňovat v něm své námitky, což lze zpravidla jen stěží napravit v odvolacím řízení. Nelze přitom vyloučit, že v konkrétních případech bude na místě i v takových situacích dát přednost dobré víře účastníků v pravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Tak tomu bude např. tehdy, když opomenutý účastník v odvolání uvede pouze zjevně nedůvodné námitky a je evidentní, že i kdyby účastníkem řízení byl od počátku, tak by to na jeho výsledku nic nezměnilo, případně když je jím činěné úkony možno považovat za šikanózní, představující zneužití práva. Avšak takový postup by měl být spíš výjimečný a pečlivě odůvodněný.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113). V posuzované věci je tedy nutné zhodnotit, zda lze námitky žalobců uvedené v jejich odvolání označit za zjevně nedůvodné, šikanózní nebo též nepřipustné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2020, č. j. 5 As 33/2019-27).
12. Z odvolání žalobců vyplývá, že proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně uplatnili tři okruhy námitek. Jednalo se konkrétně o námitky imisí vznikajících v důsledku provádění demoličních prací, zejm. zvýšené prašnosti a hlučnosti, dále možného poškození sítí v důsledku prací spojených s odpojením stavby od plynového vedení, vodovodního a kanalizačního řádu, elektrické a komunikační sítě. Nakonec žalobci namítali i skutečnosti související se stavbou bytového domu, který má vzniknout na místě odstraňované stavby. Krajský soud tedy přistoupil k posouzení takto uplatněných námitek a shledal, že minimálně v rozsahu prvních dvou vymezených oblastí nelze usoudit, že by se jednalo o zjevně nedůvodné námitky, které by jakkoli nemohly ovlivnit výsledek řízení. Je zřejmé, že v rámci odstraňování stavby může docházet ke zvýšenému zásahu do práv vlastníků okolních pozemků z důvodu provádění odstraňovacích prací a s nimi souvisejícího zvýšení prašnosti a hlučnosti. Takovou námitku je třeba v rámci řízení o odstranění stavby řádně posoudit a vypořádat se s namítanou možností takového zásahu do práv vlastníků okolních pozemků. Krajský soud také nemá za to, že by šlo o námitku šikanózního charakteru a mohlo by se tak jednat o zjevné zneužití práva opomenutým účastníkem řízení. Totéž platí i pro námitku týkající se možného poškození sítí v důsledku prováděného odpojení odstraňované stavby od sítí. Byť žalovaný v napadeném rozhodnutí uváděl, že se v řízení nejedná o odstranění přípojek na uvedená vedení, krajský soud má za to, že námitka tak, jak ji žalobci formulovali, opět není zjevně nedůvodná. Žalobci konkrétně namítali možné poškození uvedeného vedení v důsledku odstraňovacích prací. S ohledem na povahu prací, které jsou v rámci odstraňování stavby prováděny, není dle krajského soudu zjevně nedůvodná obava o možné porušení uváděných vedení. Na tomto závěru nic nemění ani tvrzení žalovaného, že nebudou odstraňovány samotné přípojky, jelikož tato skutečnost zjevně nevylučuje případnou možnost poškození přípojek v rámci odstraňovacích prací.
13. S ohledem na povahu shora vymezených odvolacích námitek tedy nelze mít za to, že pokud by žalobci byli účastníky řízení od počátku, uplatnění jejich námitek by na výsledku řízení nic nezměnilo. Postup žalovaného, který za takové situace potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byl proto nezákonný.
14. Závěrem krajský soud podotýká, že jako zjevně nedůvodnou by dle něj bylo možné považovat námitku týkající se nové stavby na místě stavby odstraňované. Tento závěr však nic nemění na nezákonnosti postupu žalovaného ohledně posouzení zbylých odvolacích námitek, které nebyly zjevně nedůvodné, a nebylo možné shledat, že by neměly jakkoli vliv na výsledek řízení.

D. Závěr a náklady řízení

15. S ohledem na výše uvedené závěry krajský soud zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro nezákonnost, přičemž s ohledem na důvod nezákonnosti přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. ke zrušení také prvostupňového rozhodnutí, neboť žalovanému by nezbylo než prvostupňové rozhodnutí zrušit z důvodu podstatného porušení ustanovení o řízení, které

mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

16. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení plně procesně úspěšní žalobci mají právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady každého z žalobců ve výši 8 560 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za právní služby advokáta, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), jako odměna za zastupování ve výši 4 960 Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3 100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, a dále snížena o 20 % dle § 12 odst. 4 AT na částku 2 480 Kč), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony v rozsahu částky 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT.
17. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobcům ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být **zastoupen advokátem**; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 21. června 2021

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu